

दीर्घः अल्फः २५ हरिकेशः हरयइंद्रियाण्येव केनाइवेकं शारउमयोरस्य सह रिक्केवाः इद्रियद्वारा तत्तदर्थं प्रकाशकः यद्वाहुरिष्वकश्च इन्द्रियाण्येव योसमाहारः त्रिमूर्तिरित्यर्थः २६ यो भवश्चासौ तीर्थं च स्मृतीर्थः महागुरुः क्लेशकर्मविपाकाशयेरपरायमृष्टः धुरुषविशेष ईश्वरस्तस्य वाचकः प्रणवः सपूर्वेषामपि गुरुरिति पतंजलिस्मृणात् २७ कृष्णः कृषिर्ईवाचकः शब्देण शब्दनिर्देशे वाचकः तयोरेक्योपरं ब्रह्म कृष्ण इत्यभिधीयत इति श्रुतेरातदसम्भ्रात्र इत्यर्थः अग्नौ नारवंडे वा गोपशि शंके प्रतिमहो देवेन तयान्वेसतमो हं भविष्यामिति वारदानाम्नाहो देवस्यैवावतारः कृष्ण इत्यवगमात् २७ शृगालरूपः वणिजाऽवमानितं ब्राम्हणं प्रायोपविष्टं स्मृतिरुर्भिरेणैतद्वृत्तं धृतमिति मोक्षधर्मपूपाख्याने तेन शृगालरूप इन्द्रस्तदभिनइत्यर्थः २९ सिद्धार्थः सिद्धाएव न तु साध्या अर्थानीयाः परार्था यस्य ३० मुंडः परित्राट् ३१ अतएव सर्वशुभं करः सर्वभूताभयप्रदः ३२ ॥ ४५ ॥ अजः अजातः ब्रह्मादिष्वजत्वं आपेक्षिकं देवेष्वमरत्वं च हिरण्यगर्भः समवर्ततायेभ्यस्तज्जातः प्रतिरेकजासीत् विष्णुरित्यापरममस्य चिदाब्जानो बृहन्निष्पातित्वतीयमिति ब्रह्मविष्णवादिषु जानादिति विशेषणान् अजात इत्येनं कश्चिद्भेदः प्रपद्यते रुद्रयत्ने दक्षिणं मुखं तेन मां पाहीति रुद्रेण जानातत्वं दीनात् ३३ बहुरूपः स्पष्टं ३४ गंधधारी कुंकुमकस्तूर्योदिसुरभिद्रव्यधत्ता ३५

दीर्घश्च हरिकेशश्च स्मृतीर्थः कृष्ण एव च ॥ शृगालरूपः सिद्धार्थो मुंडः सर्वशुभं करः ८ ॥ ४५ ॥ अजश्च बहुरूपश्च गंधधारी कपटपि ॥ ऊर्ध्वरेता ऊर्ध्वलिंग ऊर्ध्वशायी नभःस्थलः ८ ॥ ४६ ॥ त्रिजटे नीरवासाश्च रुद्रः सेनापतिर्विभक्तः ॥ ब्रह्मश्च रोचनं चरस्तिग्ममन्युः सुवर्चसः ९ ॥ ४७ ॥

कपटो कंजलेपि च तीतिकपः ऋतिः सौत्रोधानुः स्पर्धायामैर्ध्वं चास्ति ऋत्स्पर्धनेत्येवोपरि वापदेवः अस्माद्भो वेदकिप्रवृत्तं तेष्वर्थं ददातीति ऋद्धः कपश्चासौ ऋद्धश्चेतिसमासः आद्रुणः कपटः गृहदेवस्य हि जटान्तेन स्वर्गात्यंतं तीर्गोपाश्रयं मपीतापश्चाद्गीरथप्रार्थनया तस्या निर्गमनसामर्थ्यं च दत्तमतः सकपटः तद्दानमहेश्वरः कपटो ३६ ऊर्ध्वरेताः अविप्लुतब्रह्मचर्यः ३७ तत्र देवतुः ऊर्ध्वलिंगः अधोलिंगो हिरतः सिंचलः यथोक्तमभिप्रेक्ष्येति शक्तिः शरीरमधिदेवतमवगत्या ज्ञानं क्रियाकरणमासनजालमिच्छा ऐश्वर्यमायतनमाराणानि च त्वं किं किं नय इव सिंदविवाशां क्मोलेरिति ४० ॥ ४६ ॥ त्रिजटी ४१ नीरवासाः स्पष्टे दूरुद्रः प्राणावावरुद्रा एते हांसर्वोदयं तीति श्रुतेः सर्वयोप्राणरूपः ४३ सेनापतिः ४४ विभक्त्योपी ४५ अहश्च रोदेवादिः ४६ नक्तं च रोराक्षसादिस्तदुभयरूपः ४७ तिग्ममन्युः तीक्ष्णक्रोधः ४८ सुवर्चसः सुतरो वचीध्ययनतप आदि जने जायस्मिन् समासोन्ते च आर्षः ४९ ॥ ४७ ॥